

עין משפט נר מצוה

יב א ב מ פיי כפ"א מה'ל אסורי ביאה ה' יט ופי'ו מה'ל מ"ת הליד'ן סמנ לאוין קבו טוש"ע לה"ע ס"ר כב סעיף ג [טוש"ע אור"ח ס"ר רמ ספ"ר א] ונכרז אלפס

שנת פי"ד דף כמנ:

יג ג שס ה' י"ז טוש"ע שס סעיף ג:

יד ד מיי' פי"ג מה'ל אסורי ביאה ה' יח:

טו ה מיי' שס פכ"א הלכה יח סמנ שס טוש"ע אה"ע סימן כב סעיף א:

טז ו מיי' שס הלכה כב סמנ שס טוש"ע שס סעיף ד:

יז ז ח מיי' שס פ"ח ה' טו ופי"ד מה'ל משכב ומושג הלכה ט סמנ לאוין ק"א טוש"ע י"ד ס"ר ק"א טוש"ע י"ד יח ט מיי' פי"ג מה'ל אשיות הלכה ט:

יט י מיי' פי"ח מהלכות אסורי ביאה ה' טו סמנ לאוין ק"א טוש"ע י"ד סימן קלו סעיף א:

כ כ מיי' פי"ד מהלכות משכב ומושג ה' ט סמנ שס טוש"ע שס סעיף ח:

כא ל מ מיי' פי"ו מה'ל תרומות הלכה ה:

כב נ טוש"ע לה"ע ס"ר כב סעיף ו בהגה"ה:

כג ס מיי' פי"ח מה'ל כל התקדש ה' יח:

לעניו רש"י

^{[פירוציג'ט. חגורה. אשורל'טש [אישטורל'ישן]. חבליס, שרוכים.}

המקשה עצמו לדעת יהא בנדוי.
מפרש רית' ראי שנידור חכמי הדור, אבל רב לא נדה אותו, וכן היא דאמרי' בנדרים הנשומע הזכרה מפי חברו חייב לנדור ואם לא נדה יהא בנדוי היינו דמשמתינן ליה דתניא הקורא לחברו עבד יהא בנדוי אלא כל היכא דאמרי' יהא בנדוי היינו שחכמי הדור חייבינן לנדורו: קשיש גרים לישראל כספחת. ובי' יצחק הקשה להחיות פי' רכל ישראל ערבים זה לזה מהא דלא חייבינן בסוטה אלא ערבות ישראל ואילו ערבות דערב רב לא קא חשיב ולאוי פירא היה למשוש שלא היה חשבונו ידוע לא קא חשיב להו ואע"ג דאיכא למ"ד במכילתין שהיו כפלים כישיראל. מ"מ במקרא לא הוזכר שבטנם ור"מ לפי שאין שכניה שורה אלא על משפחות המיוחדות שבישראל כדאמרינן בפ"ק דקדושין וכן משמע הכא דמייתי לה דר' חלבו האא דגרים מעכבין את המשיח דמשמע שע"י שהגרים מעורבין מתרחקות שכניה ומשיח מתעכב: עד שיכלו כל נשמות שבכור, והא דאמרינן בפ' כל חבבי אלמלי שומרים ישראל שתי שבתות מיד נגאלין שמא אותה גזירה דעד שיכלו היתה בטלה בזכות שהיו שומרים שתי שבתות כהלכתן אינן היו יולדות הנשים ששה בכרס אחד.

כדי למהר לכלות הנשמות: ו' טרפון אומר תקצין ידו על טיבורו וטמין האוזב ואל תנושת. וא"ת והיאך יזה והאמרינן לעיל בפ"ק דשיעור הזהא כדי שיתבול ראשי גבעולין ויהו ואי בליעת הכלי הוי בכלל שיעור זה א"כ לא י שאר כדי לטבול ראשי גבעולין ואיך יוכל להיות. וי"ל נהי דלא י שאר כדי טבילת ראשי גבעולין ויטבול ראשי העלין שבראש האוזב:

יג:

המקשה עצמו דִּדְעַת יהא בנדוי. אינו מנודה מעצמו אלא כלומר חייבים לנדותו כדאמרי' בפ"ק דקדושין (דף כח:) עד היכן הוא גלגול שצועה עד שיאמר השבע לי שאין עבדי אתה ההוא שמותי משמתינן ליה דתניא הקורא לחברו עבד יהא בנדוי משמע דיהא

בנדוי היינו דמשמתינן ליה: **בין ביד בין ברנל**. היינו דמשפסף מילתו ביד או ברנל: **קשיש** גרים לישראל כספחת. מה שמקשה רש"י דלא חשיב צטוטה ערבות דערב רב י"ל לפי שלא ידע חשבונן מיהו במכילתא אמר דערב רב היו כפלים כיוצאי מנצרים (ו) ור"י מפרש דלפיכך קשים שמטמעיס בישראל ואמר בפ' עשרה יוסקין (קדושין דף ע:.) אין שכניה שורה אלא על משפחות המיוחדות שבישראל וכן נראה דהתם על ההיא מילתא מיית' דר' חלבו: [וע"ע מוס' יצמות מו:] וקדושין ע: ד"ה קסים:] **עד שיבדלו** כל הנשמות שבגוף. והא דאמר (שנת דף קיח:) חילמלי שמרו ישראל ב' צנחות מיד היו נגאלים וי"ל דהרבה היו יולדות זכרם אחד: **דינא** תנן. ובשנת (דף קח:) דלמרי' יד לפה תקצץ אינו לא דינא ולא לטותא אלא כלומר טוב לו לקון עד קודם שיגע במקומות הללו משום צת מלך: **אלמא** דינא תנן. השתא סבור דתקצץ ממש והיינו דקאמר כריסו נבקעת ומשני ה"ק תקצץ ידו על טבורו פי' על שנגע על טבורו ולעולם לטותא הוא והא דקמני כריסו נבקעת לא קאי תתקצץ אלא על ישב לו קון דאס לא יסיר הקון נבקע כריסו וקשה דמאי ס"ד מעיקרא דהא צהדיק קמני והלא כריסו נבקעת אחר ישב לו קון ומיהו צמוספתא גרים והלא כריסו נבקעת צרישא והשתא חתי שפיר ומ"מ משני דה"ק אס אסור לעולם ליגע פעמים שכריסו נבקעת כגון אס ישב לו קון: רוכבי

סגי דלאו על טבורו אלא ה"ק רבי מרפון וכל המכנים ידו למטה מטבורו תקציץ אמרו לו לרבי מרפון ישב לו קוין בכריסו לא יטלנו אמרו לו (ישב לו קוין נבקעת אמר להן מוטב תבקע כריסו ואל ירד לבאר שחת: **בתנ"י**)^[כ] החרשת והשוטה והסומא ושנטרפה דעתה אם יש לה פקחות מתקנות אותן והן אוכלות בתרומה: **גב'** חרשת איהי תבדוק לנפשה דתניא אמר רבי חרשת היתה בשכונתינו לא דיה שבודקת לעצמה אלא שחברותיה רואות ומראות לה ה'התם במדברת ואינה שומעת הכא בשאינה מדברת ואינה שומעת ^[כ] כדתנן יחרש שדברו חכמים בכל מקום אינו שומע ואינו מדבר: הסומא: איהי תבדוק לנפשה ותיחזי לחבירתה א"ר יוסי ברבי חנינא סומא אינה משנה: ושנטרפה דעתה: היינו שומה ישנטרפה דעתה מחמת חולי תנו רבנן ^[כ] בהן שומה מטבילין אותו ומאכילין אותו תרומה לערב ומשמרין אותו שלא יישן ישן טמא לא ישן טהור רבי אליעזר ברבי צדוק אומר עושין לו כים של עור אמרו לו כל שכן שמביא לידי חימום אמר להן לדבריהם שומה אין לו תקנה אמרו לו לדברינו ישן טמא לא ישן טהור לדברין שמא יראה טפה בחדרל ותבלע בכים תנא משום רבי אלעזר אמרו עושין לו כים של מתכת אמר אביי ישל נחשת ^[כ] כדתניא רבי יהודה אומר רואין אותן גבעולין של אוזב כאילו הן של נחשת אמר רב פפא שמע מינה ימכנסים אסורים והכתיב ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה ההוא כדתניא מכנסי כהנים למה הן דומין יכמין פמלניא של פרשים למעלה עד מתנים למטה עד ירכים ויש להם שנצים ואין להם לא בית הנקב ולא בית הערוה אמר אביי רוכבי

ותלוי למטה ולא היה תיק צין הירכיים להיות האבר מתעטף בו שלא יבא ^[כ] (האבר) לידי הרהור והיינו צית הערוה. וצית הנקב כשהן קלרות כנגד נקב הרעי כתצנית אדם נכנסות צין עגבזיו ומלוכלכות ציעה וגנאי הוא לנפגי קדש צכך. לישגא אחרינא צית הנקב וצית הערוה דרכן היה לעשות נקבים צמכנסים כנגד צית הערוה להשתיך מים לחון דרך שם וכן כנגד צית הרעי וכשגומר קושר הנקב צלועה וסותמו:

^[1] חרש שדברו חכמים בכל מקום אינו שומע ואינו מדבר: הסומא: איהי תבדוק לנפשה ותיחזי לחבירתה א"ר יוסי ברבי חנינא סומא אינה משנה: ושנטרפה דעתה: היינו שומה ישנטרפה דעתה מחמת חולי תנו רבנן [כ] בהן שומה מטבילין אותו ומאכילין אותו תרומה לערב ומשמרין אותו שלא יישן ישן טמא לא ישן טהור רבי אליעזר ברבי צדוק אומר עושין לו כים של עור אמרו לו כל שכן שמביא לידי חימום אמר להן לדבריהם שומה אין לו תקנה אמרו לו לדברינו ישן טמא לא ישן טהור לדברין שמא יראה טפה בחדרל ותבלע בכים תנא משום רבי אלעזר אמרו עושין לו כים של מתכת אמר אביי ישל נחשת [כ] כדתניא רבי יהודה אומר רואין אותן גבעולין של אוזב כאילו הן של נחשת אמר רב פפא שמע מינה ימכנסים אסורים והכתיב ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה ההוא כדתניא מכנסי כהנים למה הן דומין יכמין פמלניא של פרשים למעלה עד מתנים למטה עד ירכים ויש להם שנצים ואין להם לא בית הנקב ולא בית הערוה אמר אביי רוכבי

כל היר פרק שני נדה

מעטרה ולמעלה. ללד הגוף: **וירע**. אלמא מיקרי רע: **וכסיב לא יגורך**. לא יגור עמך רע: **ציד**. מוליד זרע לבטלה: **כספתא**. דכתיב צגרים (ישעיה יד) וגלוה הגר עליהם ונספחו על בית יעקב לשון ספתת שקסים לישראל כספתת שאין צקיאס צמלות ומציאין פורענות ועוד

שמא למדים ישראל ממעשיהן מפי מורי הזקן. ויש אומר שכל ישראל ערבים זה בזה ולאו מילתא היא שלא נתערבו צבציל הגרים דלמרינן צמס' סוטה (דף לו:) נמצא לכל אחד מישראל שש מאות אלק ושלשת אלפים ותק"ן צרימות שכולן נתערבו זה בזה אלמא לא נתערבו על הגרים: **צני סקילה** ניסו. ואת אמרת מעכזים את המשיח ותו לא הלא צמימה הן נידונים: **ידך אנצים**. היינו שכבת זרע לבטלה ואינו משכב זכור דצמשכ זכור כתיב (ויקרא כ) משכב זשה: **דנסיני קטנות**. והוא ראווי להוליד נמצא צטל מפריה ורציה כל ימי קטנותה: **שצגוף**. חדר. כי גוף שם מקום המיוחד לנשמות העתידים להיות נולדים: **כי רוח**. הרוחות שלפני שגורתי להיות נולדים קודם יעטוף מעכב את הגאולה דקרא בגאולה כתיב כי לא לעולם ארצי ולא לנצח אקלוף וגו' (ט) נשמות שאני עשיתי יעטוף ומסיפיה לרישיה מדריש. יעטוף כמו (צדאשית לו) והעטופים ללצן: **קץ ידא**. דלמרינן צסנהדרין [מנ:] כל המרים ידו על חזירו תקצץ דכתיב' חורעו רמה משכר. רב הונא קץ ידא אלמא תקצץ דינא הוא: **תקצץ ידו על טבורו**. קס"ד טבורו ממש והיינו דלמרי ליה והלא כריסו נבקעת כשקוצצין שם את ידו: **למטה מטבורו**. והכי קאמר תקצץ על שהכניסה למטה מטבורו: **והלא כריסו נבקעת**. מפני הקון: **בתנ"י מתקנות אוסן**. בודקות אותן ומטבילין אותן: **גב'** ומראות לה. שהיתה צקיהא צמראה דס טמא ודס טהור: **מדברס ואינה שומעת**. כבר שמעה ולמדה לדבר ואחר כן נתחרשה: **צכל מקום**. להוציא מכלל צן דעת: **שלא יישן**. כדי שלא יתחמס ויראה: **כים של עור**. וכשילעו להאכילו יבדקו צכיס: **ופצנע צכיס**. וקאכילו תרומה צטומאת הגוף והוי צמימה דכתיב (ויקרא כב) ומתו צו כי יחללוהו: **רואין אוסן**. לענין מי חטאת קאמר לטמא צמשא דצעי' עמד דדרי כשיעור הזהא כדאמר צפ"ק (לעל ט.) כמה יהו צמיס ויהיה צסס כדי הזהא כדי שיעצול ראשי צבעולין ויהי כלומר כדי שיהא צסס כדי להזות לצד מה שהאזוב צולע: **רבי יהודה אומר כו'** של נחש. אלמא של נחשת לא צלע: **שמע מינה**. מדקתני כל שכן שאתה מציאו לידי חימוס אלמא מכנסים אסורין: **פמלניא**. סינר פורליגי"ט. חללו תלוי למטה כדוחב שלא יתעטף האבר ויתחמס: **של פרושים**. לנוטים. ל"א של פרשים: **שגליס**. אשורלט"ש כעין שלנו: ואין להם לא ציס הנקב ולא ציס הערוה. כלומר חללו רחב

(א) גב' אמר ר' אלעזר מאי דכתיב כל' ואת ר' נחמק: (ב) רש"י ד"ה כי רוח ור' וגו' ונשמות שאני: (ג) הרוס ד"ה קשים ור' ור"י מפרס כ"צ ועי' צמוס' פרק האולץ ופי' עשרה יוסקין פי' צע"א:

מוסף רש"י

קשים גרים לישראל. שחזיון מעשיהם הראשונים ולומדים ישראל מהם. או סומכים עליהם לחסור וסימני (ביבמות מו:) לו: שאין צקלצן צדקדיקן מלות ולמדן ישראל ממעשיהן (שם ספ) שאינם ויוריס צמלות והכינילס אללס נמשכים אללס ולומדים מן מעשיהם (קדושין מ.) עד שיכלו כל הנשמות שגבור. פגורו שאין צין סכינע למלאכיס וסס רוחות ונשמות נטויות שגבראו משמש ימי צדאשית העמידות להתן גנופים העתידים להצילות (ביבמות מו:) אולר יסל וסמו גוף ומצדאשית טלחי כל הנשמות העמידות להולד ומתם ללס (פי"ו ח.) כי רוח מלפני יעטוף. הגאולה הנשמות שאני עשמי, יעטוף לשון עכבה, דכתיב והיו העטופים ללצן, ורישיה משמעי בגאולה כי לא לעולם ארצי וגו' (ביבמות שם) כי לא לעולם ארצי וזמן הגאולה ולא לנצח אקלוף מנלול, כי רוח ארר לפני, נשמות שצוף, יעטוף, הוא תתחלח, כמו העטופים ללצן, ונשמות שאני עשמי (פי"ו ח.) קץ ידא. מלאס אחד שהיה רגיל להטות את חזירו וקטנו צכך, כדאמר צפריקן לעילל (מו.) צ"ד היו מכין וענשין שלל מן המורה לעשות סינר וגרר לצבר (פסחדיין מו.) מתקנות אותן. בודקות אותן צשעת וסכין ומטבילות אותן צשעת שומע ואינו מנכר, הכי קוס להו

^[1] טעילתן (חולין קכ). חרש שדברו חכמים בכל מקום. שהשוו אותו לטוטה, לא דברו אלא צמי שאני לרענן, דמי שאני שומע ואינו מדבר דלאו צני דעה ניטאו (חגיגה ב.)

מסורת הש"ס

(א) שנת קה: (ג) וצ"ל לא יגורך רע א"ר אלעזר מאי לא יגורך רע לא יגור צמנוקך רע ו"ר אלעזר מאי דכתיב ידיסס כי יך איתא צכר אלפס דשנת פי"ד, (א) יצמות מו: דוף קט: קדושין ע: (ד) וצ"ל דלמר רב אסי כ"א ביבמות, (ה) ע"ז ה. יצמות סב. סב: (ו) סנהדרין מח: (ו) רש"ל מ"ו, (ח) חולין לא: (ט) חגיגה כ: [נתרומות פי"א מ"ב], (י) [ומסופתא ספי"צ], (י) וצ"ל צדקתן, (ל) [פרה פי"ב מ"ה] ע"ש ומסופתא פרה פי"ב מ"ו, ע"ש וסייס שם שאינו צולע, (ט) ואיוב לתן, (ז) צהגה"ה,

—❧—

תורה אור השלם

1. ירע בענין א"ר אשור עשה ונצח גם אתו:

בראשית לח י

2. בי לא איל חצין רשע אהין לא יאיר רש:

חללים ה ה

3. ובפרשנים ספכים אעלים עיני מכס גם כי חרבו תפלה אהני שמע יד"כס דמיס מלאה

ישעיהו א טו

4. לא תרצץ לא תנאף לא תגוב לא תצנע ברצף עד שמה כ כי

5. בי לא לעולם ארצי ולא לבצח אקצוף בי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי:

6. ונשה לקח מכנסי בד לבסות בשר ערוה מנקותים ועד ירכים ידיו: שמות כח מב

—❧—

הגהות הב"ח

(א) גב' אמר ר' אלעזר מאי דכתיב כל' ואת ר' נחמק: (ב) רש"י ד"ה כי רוח ור' וגו' ונשמות שאני: (ג) הרוס ד"ה קשים ור' ור"י מפרס כ"צ ועי' צמוס' פרק האולץ ופי' עשרה יוסקין פי' צע"א:

—❧—

מוסף רש"י

קשים גרים לישראל. שחזיון מעשיהם הראשונים ולומדים ישראל מהם. או סומכים עליהם לחסור וסימני (ביבמות מו:) לו: שאין צקלצן צדקדיקן מלות ולמדן ישראל ממעשיהן (שם ספ) שאינם ויוריס צמלות והכינילס אללס נמשכים אללס ולומדים מן מעשיהם (קדושין מ.) עד שיכלו כל הנשמות שגבור. פגורו שאין צין סכינע למלאכיס וסס רוחות ונשמות נטויות שגבראו משמש ימי צדאשית העמידות להתן גנופים העתידים להצילות (ביבמות מו:) אולר יסל וסמו גוף ומצדאשית טלחי כל הנשמות העמידות להולד ומתם ללס (פי"ו ח.) כי רוח מלפני יעטוף. הגאולה הנשמות שאני עשמי, יעטוף לשון עכבה, דכתיב והיו העטופים ללצן, ורישיה משמעי בגאולה כי לא לעולם ארצי וגו' (ביבמות שם) כי לא לעולם ארצי וזמן הגאולה ולא לנצח אקלוף מנלול, כי רוח ארר לפני, נשמות שצוף, יעטוף, הוא תתחלח, כמו העטופים ללצן, ונשמות שאני עשמי (פי"ו ח.) קץ ידא. מלאס אחד שהיה רגיל להטות את חזירו וקטנו צכך, כדאמר צפריקן לעילל (מו.) צ"ד היו מכין וענשין שלל מן המורה לעשות סינר וגרר לצבר (פסחדיין מו.) מתקנות אותן. בודקות אותן צשעת וסכין ומטבילות אותן צשעת שומע ואינו מנכר, הכי קוס להו